

Az előfizetés ára:
 egész évre 8 frt.
 fél évre 4 frt.
 negyed évre 2 frt.
 Kérjegyzőknek és néptanítóknak:
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
 Előfizetheti a kiadóhivatalban,
 Valentin K. könyvkereskedésében,
 Traub B. és társánál, Böhm M.
 könyvkötőnél és Janovszky H.
 üzletében.

Egyes szám ára 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, Traub
 B. és társa, Valentin Károly, Böhm
 M., Luzovics L., Veidinger N.
 üzletében és a főudhányszobán.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:
 Mindenkor árjegyzék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyitlertben egy sor 10 kr.
 Hirdetéseket elfogad: Köföldön:
 Berek J. és Társa Erfurtban,
 Hassenstein és Vogler, Steiner A.
 Hamburgban, Daube G. L., Knoll
 Ignacz Frankfurtban, Oppelk A.,
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf,
 Bécsben, Magyarországon: Neu-
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarz Gyula
 Somogyi E. „Első magyar nemzet-
 közli irodá”-ja Budapesfén. Kiadó-
 hivatalunk és Janovszky H. kiadó-
 utczában levő hirdetések jelvével
 irodája Pécselt.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.	Szerkesztőség: Király-utca 20. sz. Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz, a posta mellett.	Kéziratok nem adatnak vissza.
--	---	----------------------------------

Előfizetési felhívás.

Értesítjük a t. közönséget, hogy ezen-
 tül minden hónap elsejétől, sőt a hónap
 bármelyik napjától is elfogadjunk elő-
 fizetéseket.

Zene-iskola és zene-egylet.

— A városi iskolaszék figyelmébe. —

Alighanem példátlanul áll Pécs a
 vidéki városok sorában a bőkezűség
 tekintetében, melylyel a zeneművelést
 istápolja kétezer és ötszáz forint
 évi subventióval. Ebből 2000 forint
 a zeneegyletnek, 500 forint az elemi
 zene-iskolának jut. A városi képviselő
 műérzéke méltán büszkeségünket ké-
 pezheti. De aztán jogos reményeket
 és méltó várakozásokat is költött a
 fennkölt szellemű határozat mind a két
 intézethez s különösen a zeneegyletre
 nézve 1872-ben azt hangoztatta a köz-
 gyűlés, miszerint ez egylet annak
 idején a zeneiskolát is magába
 ölelje.

Annak az ideje pedig most követ-

kezett el, az egészséges terv most éle-
 tet nyerhet s a mellett emelünk szót,
 hogy életet nyerjen.

A dolog ma így áll: 20 év óta
 áll fenn a városi zeneiskola, egy
 zenetanítóval, a ki heti 2—3 órán át
 60—80 elemi tanulót tanít, ezért a
 várostól évi 500 forint fizetést huz.

Határozottan mondhatjuk, hogy ez
 az állapot az iskola alapításával tö-
 kéletes ellentétben áll, mert ily körü-
 mények közt iskoláról, a melyben
 valamit tanulni is lehessen, szó se
 lehet, hát még úgy tanulni, a mint
 ezt az alapítás remélhette és várta!
 Egy kérdés igazolni fogja e határo-
 zott kijelentésünket; e kérdés ez: hol
 van egyetlen egy növendék
 az iskola fennállása óta, a kit
 ez iskola a zenének legalább
 elemeiben kiképezett volna.
 Erre a kérdésre a felelet, hogy: nincs
 egyetlen egy sem. Szívesen meg-
 czáfoltatjuk magunkat; ha tud valaki
 ily eredményt, fedezze fel nekünk.

Az eredmény lehetetlensége
 pedig a dolog természetében fekszik;

még azt is hozzá tehetjük, hogy a
 tanító képességeitől, buzgalmtól füg-
 getlenül. A ki meggondolja, hogy mi
 szükséges ahhoz, miszerint a gyermek-
 ben a zenei érzék maga csak a
 felismertetésig is kifejllesztessék: mi
 szükséges ahhoz, hogy a gyermek a
 zene iránt kedvet nyerjen; és mi
 szükséges ahhoz, hogy a mathemati-
 kai éberséget követelő zenetanulást
 meg is szeretve, sikereket produkál-
 jon; a ki mindezeket meggondolja,
 annak nem kell tovább fejtegetni,
 hogy egy zenetanító 60 gyermek
 tanításához, heti 2—3 órán át hozzá-
 fogni se tud.

A zeneegylet a „városi zenekar”-
 ban bir akármennyi képzett zenész-
 szel, különféle hangszerekre, a kiknek
 a város tért nyithat, hogy tegyenek
 neki vizsontszolgálatot azért a 2000
 forint évi subventióért, a melyet egye-
 nesen az ő fenntartásukra szolgáltat
 ki évenként.

De viszont rámutatunk arra is,
 hogy néhány nap előtt meggyőzhetett
 mindenkit a zeneegylet, hogy a mag-

A „Pécs” tárczája.

Kis lánynak.

„Oh, she is rich in beauty, only poor,
 That, when shediess, whit her dies beau-
 ty's store.”

Shakespeare.

Szép csendes, holdvilágos éjjelen
 A hattyu néha-néha megjelen
 És elmereng a pásztorfuryán. —
 Ép így merengtel egykor, jó leány,
 Azon, mi sokszor but termett nekem,
 A bús, majd meg vidító verseken.

Ma névnapod vagyon, mit adjak én?
 Tudod, a hány költő van, mind szegény!
 Mivel bírhat a lantnak embere,
 Ha széles e hazában nincs helye;
 A sors szélesyei is üldözik, —
 Vándormadaréknét szerzte költőzik.

De azt, a mim van, szívesen adok,
 Lantomnak hurjain kelnek dalok,
 Ártatlan homlokodra belőlok,
 Kis lány, örököld koszorut kötők.
 Ha majdan pusztá próza vesz körül,
 Lelked, talán, a dalnak megőrül.

Mert, biz', tavasz örökké nem lehet, —
 Bizony, megsínyled te is a telet.

A hab hamar oszlik a tengeren, —
 Az ifjuság elvész az emberen.
 Miként a réti fű, úgy hervadunk,
 Mások látják, nem tudjuk minmagunk.

Boldog Isten megmondhatója csak,
 Ki hogy mikép lehetne boldogabb!
 Azért ne járj járatlan utakon,
 De meg mások után se menj vakon,
 Legjobb, ha szívből féled Istened
 S remenyed horgonyát belé veted.

Szíved legyen, mint csak az ércz lehet,
 Mit nem homályosít el lehelet.
 A tiszta színvel szebb, jobb semmi sincs,
 Ó, ez mindennél drágább drága kincs.
 Ki éltét ez alapra fekteti,
 Nem érik azt az élet terhei.

Lelkünknek szárnya van s tör fölfelé,
 Önkénytelen, mint sas a nap felé;
 Keresztény vagy, hát fölfelé tekintis,
 Ha himni tudsz, lehull minden bilincs,
 Mely lelkedet rabként földhöz köté
 És fölemelkedel a föld fölé.

S most jól megérts: gyulaszsa szívedet
 A szívnek tüpróbája, szeretet;
 Ez, hogy ha Istenéd ég, már maga
 Jövendő boldogságunk hajlana,
 De szent tüzét időnként szitni kell,
 Szűz Vesztalángja könnyen alszik el.

De szünnek már az ihlet perozéi,
 A lant is halkabban kezd zengeni,
 Erőt vesz már a múzsa csókjain . . .
 Véd hát szívedbe jó tanácsaim. —
 A hattyu föltrebbent, elszállt tova,
 Ki tudja, visszatér-e valaha!

Az elveszett jeggyürü.

Irta: Bartsch Károly.

Fordította: Mihálkovicz Gizella.

(Folytatás és vége.)

Váldemár megállt — megfogta Gertrud
 kezét — szíve hallhatólag dobogott — hang-
 jának nem volt képes csengést adni, nem
 birt uralni lenni felindulásának, látszott, hogy
 alig talál kifejezést mindarra, mit elmondani
 az imádott leánykának, a borult ére-
 ten keresztül oly óhajtvá vágyott. Szeretett volna
 tudni mindent és — félt — rettegett a vá-
 lasztól, mely netán boldogságát volt romba-
 döntendő.

„Gertrud! hallgasson meg! e pillanat
 határozatlan egész jövőm felett! — most sza-
 bad ön előtt nyíltan beszélnem érzelmeimről.
 — Gertrud! — édes Gertrudom, tudja meg
 — nem! tudd meg tehát, hogy már imádtam

kezdeményezéséből, saját erői alkalmazásával, 22 növendék nyert oktatást ének és zenében, s milyen sikerrel? megmutatta a vizsgálat. A kik e vizsgán jelen voltak, örömmel tapasztalták, hogy a rövid két hónap alatt mily szép eredmény éretett el, dacára annak, hogy az egyesület a kezdet nehézségeivel küzdött s ezenfelül a lét kérdése ónsúlylyal nehezedett vállaira.

Már 1872-ben, a subventió megszavazásakor, azon óháját fejezte ki a közönség, hogy a zeneegyesület vegye kezébe a zeneoktatást, tehát már akkor a város intézői az elemi iskolai zeneoktatás állapotát tarthatatlannak jelezték. Ha most ez állapot ismét fenn tartatik, akkor a 20 évi tapasztalatot nem fordírja a város hasznára, nem halad, hanem marad!

Ugyan az a város tartja fenn a városi zeneiskolát, a mely subventiónálja a zeneegyletet, de ez a két intézmény nemhogy támogatná egymást, sőt egymás működését bénítja.

A pénz- és munkaerő egyedül hasznos, sőt szükséges egyesítése az elv, melyet ezennel hangoztatunk s melynek megszivvelését a városi tisztelt iskolaszék kiváló figyelmébe ajánljuk. Most előttünk áll ama várákőzés megvalósítása is, melyet a városi képviselő 1872-ben a zeneegyletkez köthött; s végre előttünk áll a válaszadás a zeneegylet kérvényére, melylyel a városi zeneiskolának a zeneegyletvel való egyesítését nemcsak kérte, hanem ennek módjait is előtárta.

A módok ezek: A zenetanító évi fizetését a város a zeneegyletnek juttatná; ezért a zeneegylet átvénné a zeneiskolát, abban az eddigi egy tanító helyett a városi zenekarból alkalmazna annyi tanítót, a mennyi szükséges. De miután 2—3 vagy több tanító részére az a fizetés, a melyet eddig egyetlen egy élvezett, megfelelő nem lehet, megengedné az iskolaszék, hogy a tehetősebb szülők havonként bizonyos csekélyebb tanítási díjat fizessenek, azok pedig, kiket az iskolai hatóság díj alól is felment, díjtalan oktatásban részesüljenek. E tandíjat teljesen indokolja az a főkörmény, hogy a zeneegylet nem két-háromszor adna órát hetenként, mint eddig a zeneiskola, hanem mindennap, úgy beosztva, hogy a növendékek egyéb tanulmányaiktól el ne vonassanak. Az oktatás kiterjedne az ének s hegedűtanításra első sorban, a mint ez a zeneoktatásnak alapkezdeté mindenütt. — De a szülők igényei, a növendékek hajlami szerint kiterjedhetne a zongora, fuvola tanításra is, a melyre tanítókkal a zeneegylet szintén rendelkezik. — Ekként vettétnék meg az alapja egy zenekonzervatoriumnak, a melynek hogy mily fontossága van Pécssett, fejtegetni bővebben nem szükséges.

Bizalommal nézünk ennél fogva ez ügy eldöntésének elébe. Mindenki előtt világosan és tisztán áll a városi zeneiskola multja s világosan és tisztán mutatkoznak a nagy előnyök, melyeket az erő egyesítése, a város hatalmas protectoratusa alatt a jövőre ígér

s biztos kilátásba helyez. A választás könnyű!

—y.

Az öngyilkosokról.

De mortuis nihil, nisi bonum.

A keresztény erkölcsen, az élet tiszta forrása, az öngyilkosságot a leg súlyosabb bűnnek, az élet kioltása legdurvább eszközének, az öngyilkosokat pedig hálátlanoknak nevezi Isten és a világ iránt. Hálátlanok az Isten iránt, kik az Isten végtelen kegyelméből és kifogyhatatlan jóságából mint erkölcsi alapjót nyert életet visszautasítják, mintegy szemébe vágják vissza, mint gyűlöl, megutált ajándékot annak, ki azt adta, a minden élet hatalmas urának. Hálátlanok a világ iránt, mert a világ-egyetem kötelékéből, az emberek közül, hová az élet, mint megannyi érdek — láncolat csomó pontja fűzte őket, — önkénytelen bontakoznak ki, sőt a legdurvábban szakasztják el ezen láncokat, nem törődve azzal, hogy utánok betöltetlen ír támad. Megvetik az özvegy gyászát, az éretők omló égő könyeket, a bánatban, a keserű bűban töltött álmatlan éjszakákat, melyeket szeretteiknek okoznak; nem döbbení meg őket az árvák égbekiáltó jajsza, nem gondolnak ezek iszonyu sorsára, kiket a végzet majdan féketteszve tova ragad — miként ragadja az árviz a hatalmába került fatörzet — az élet tengerén, a küzdelmek viharában. Megfeledkeznek a kötelességről az emberek iránt, kik hittek bennök, kik szerették őket, kik reájok mindenkor számítottak, kik aggódva órködtek életük felett. Ezek pedig, az öngyilkosok visszaélnék a szeretettel, kigunyolják a bizalmat, megvetik könnyelműen a féltett életet s eldobják

lak, még mielőtt ezt magam is álmodám, — tudd meg, hogy a hosszú, végtelen hosszán télen keresztül magános, szomorú óráimban szívem minden dobbanásával, lellem egész erejével oldalam mellé vonzani vágytalak — hogy éjeken keresztül hánykolódtam és zokogtam fájdalomban, hogy más öleli magához kedves alakodat, míg én — törrel szivemben, hurczolhatom fővább megunt életemet. Bármint szabódtam, bármint futottam is a gyöttrő képek elől, felkerestek azok ujra, áldöztek éjjel, nappal. Láttalak nyájasan, mint angyal és szenvedtem — láttalak busan — láttalak mosolygva az ó karjai között és szivem vérzett. — És, mint a szarvas, kit vadász sérte nyíllal, fut sötét erdőbe sajtó fájdalomával, úgy futottam, úgy bolyogtam én is a sötét éjszakában, míg fáva — kimerülten megtérve roskadtam fekhelyemre. Képed újra gyötört — mindig csobitóbban jelenve meg előttem Láttam szép szemed sugárit, láttam hó vállad, láttam lenge alakod — de mit is beszélék?! láttalak ébren, láttalak alva, láttalak mindenütt és mindig, azért — hogy szivem megszakadjon a gondolatnál, hogy örökre elvesztettelek! — De hisz most itt vagy, tartom kezedet, látom kedves vonásodat — oh! ne nehezeld, hogy midőn ennyi boldogságot élvezek — elmult szenvedéseimről beszélék. De oh Istenem! hisz még mindig nem tudom azt, mi egyedül ké-

pes a menyországba emelni vagy lesújtani, semmivé tenni.“ — Szenvedélyes könyörgéssel szorítá szívéhez Gertrud kezeit, szép arca márványfehér lett, szeméi a bizonytalanság egész kétségbeesésével fügtek Gertrud ajkain, — „Nemde most már tudod, imádot leánykám, hogy szeretlek olthatatlan lánggal, forrón, szenvedélyesen, mélyen és igazán, oh! légy könyörületes elkinzott szivem iránt, de azért mondd — oh! mondd ki nyíltan szerethetsz-e viszont? — akarod-e a menyországot már itt a földön megteremteni számomra?!”

Váldemár elhallgatott s miután Gertrud késett a válaszzsal, elfordult tőle, crejét fogyni érzé, egy sziklához támaszkodott és leirhatatlan kétségbeeséssel szorítá kezét izzó homlokára.

Gertrud halkan Váldemár nevét rebegte, az lassan, mintha most ébredne nehéző álomból, feléje fordult — Gertrud bájos zavarral emelé fel fejceskjét és egy boldogságtól sugárzó tekintetet vetett Váldemár feszült vonásaira, melyet nem lehetett félreérteni; még a különben félnék és Gertrud pillanatnyi hallgatása által kétségbeesett Váldemár is azonnal megérté és ujjongva magához ölelte oly forrón és szenvedélyesen, mintha többé egy percze sem akarná elhocsajtani a lánykát, kiért annyit küzdött, annyit szenvedett. — Csókokkal borítá rózsás

ajkait — azután felkiálta hévvel: „Oh hát enyém vagy igazán! szerethetek szabadon, lángolon, mindenekelett! Szivem most már alig bírja a kéjét, melyet érezek!”

Az elől menők mindebből mit sem hallottak, a sok kanyarulat elfedte szeméik elől a fiatal párt. Megálltak és neveiket kezdék kiabálni. Még egy utolsó szenvedélyes kézzsoritás és csakhamar elérték az öregeket. Werner figyelmét nem kerülték ki sem a boldog mosoly Gertrud ajkán, sem az egyetértő pillantások, melyeket Váldemárral váltottak s magában hálát adott Istennek, hogy e két aranyiszta sziv végre találkoztak.

Másnap délben ülték meg az eljegyzést, melyen Váldemár barátja is részt vett. — Még pár hetet töltöttek a szép fürdőhelyen, és ez együttlét a fiatalok számára a menyegyet látszott a földre varázsolni. Bejárták együtt a szép vidéket, gyönyörködtek a természet szépségeiben, minden kedvesebbnek tűnt fel előttük, mióta sziveik egyesültek. Váldemárnak bő alkalma nyílt most Gertrud nemes szivét megismerni, mely az első szerelem egész színpompájában tárult fel előtte és a legszebb reményekre jogosítá fel jövő boldogsága tekintetéből.

* * *

Forró augusztusi délutánon egy hintó robogott a heidelbergi szálloda felé. — A

maguktól gunyosan mint megunt, közböcs tárgyát.

Ezen szempontból az egyház, mint az erkölcsök tiszta tüzeinek őrző Vesta-szüze, a rendelkezésére álló büntetések legnagyobbikával sújtja őket. Megtagadja tőlök a keresztény módon való végső tisztelet megadását, melyre különben még a büntető igazság keze alatt kimult is számíthat, a sir megszentelését és a kiszenvedett test megengesztelését. Csak legújában, midőn a szigorú törvényeken a humanismus elvei némiképen tágitottak, töröltetett el ezen isszonyu büntetése az öngyilkosoknak, Megengeszteli az egyház áldásával az öngyilkos hullát, az egyház szolgálja kíséri a nyugalom helyére és megszenteli a sirt, melyben pihen.

De minő áron létesült ezen engedmény! Ez maga egyenlő az öngyilkossággal.

„A keresztény erkölcstan továbbra is fenntartja elvben előbbi véleményét az öngyilkosokra nézve, azonban az öngyilkosságot őrtit, tehát beszámíthatatlan állapotban elkövetett „büntett”-nek tételezi fel és a hullák, mint casus, mint baleset áldozatai tekintetnek és takarítatnak el.”

Nézzük a világ ítéletét az öngyilkosokra nézve.

A világ egy része hősnek nevezi az öngyilkost, ki le tudja küzdeni önmagát és az élethez és ennek élveihöz ragaszkodó általános, még a legkisebb parányféregben is felfalható ösztönt, illetve akaratot. — Az akarat leginkább nyilvánul az élethez való ragaszkodásban. Még a legnagyobb hős is megrendül halála óráján, még a legelvetemültebb gonosztevő is megtörik a bitófa alatt. Nézetük szerint tehát, ki ezen leg-erősebb akaratot, mely az élethez való szilárd ragaszkodásban nyilvánul, meg-

töri s így a legnagyobb győzelmet vívja ki önmaga fölött, az hős.

Azonban ezen meghatározás a hős fogalmára sohasem vezet, mivel ezen hősi elhatározás a maga tisztaságában még egyetlen öngyilkos sem tapasztaltatott és mivel az öngyilkos tettének oka mindig magános, személyes érdek, mely a hősiesség fogalmával merőben ellenkezik. Mert a miként abszolút szép csak az lehet, mi önmagában, anélkül, hogy hasznat hajtana, gyönyörködtet, ugy hős is csak az lehet, ki közérdekből, akár mint valamely szent eszme bajnoka, de sohasem magánérdekből, személyes haszonból, hanem anélkül, hogy a dicsőség hideg fényén kívül, mely nevét a hősnak állandóan bevilágítja, bármely más egyéb haszon, személyes előny lenne hőstettével kapcsolatos — tehát közérdekből feláldozza életét, mit a világon legjobban szeret. Az ilyen a hős. Tettének alapja az erkölcs. Ilyen Kodrus király, ki népéért, ilyen Žrinyi, ki a királyért és hazáért áldozta fel életét. Ilyenek a vértanúk milliói, kik önkényt rohantak a halálba, habár kikérülhették volna azt. De nem azok a hősök, kik egy nagyobb egy hosszabb szenvedés és életküzdelem kikerülése végett, melyet gyakran esztelen életmódjokkal magok maguknak okoztak, egy pillanatnyi szenvedéssel, egy lövéssel vetnek véget a már számukra semmi gyönyörrel nem kínálkozó életnek. Az ilyen nem hős, az ilyen gyáva. Nagyobb hős nézetünk szerint az, ki, miután vagyont, hírnevet, tisztességet, szóval mindent elveszített, rongyokban, az utcán, hol mindenki ujjal mutat rá, keserves verejtékkel, favágással keresi meg a száraz kenyeret, a napról napra valót, ő, ki előbb tejben és vajban fürdött, mint az, ki a jólét paradicsomából kiüzve szétronsolt kopo-

nyával megy a más világra, a föld alá, mert már reá nézve az élet, miután a sors mostoha arcával fordult felé — elviselhetetlen.

A társadalmi kérdések okainak kutatója az öngyilkosságot a természet törvényével és a társadalmi renddel ellenkezőnek, esztelen ségnek mondja és ezen értelmében itéli el az öngyilkosokat, mivel az öngyilkos könnyelműsége a faj és önfenntartás általános természeti törvényeivel ellenkezik és így a társadalmi lételem alapját ássa alá. Ha mindenki oly könnyelmű lenne, mint az öngyilkos, a társadalom elpusztulna. Tehát az öngyilkos társadalmi bűnös, ki a természet törvényeit áthágja.

Az erkölcstan, a társadalmi tudomány bűnösnek, a világ nagy részének ítélete gyávnak és esztelennek mondja az öngyilkost. Hogy álljunk meg tehát ezek sirjánál? Dobjunk-e követ ezen könnyekkel áztatott halmokra? gyűlöljük-e a neveket, melyeket ezen komor sírok emlékkövei mutatnak? Ne, oh ne becsutelnünk meg a néma sírokat! Legyen nekik álmuk esendes, zavartalan, legyenek neveik továbbra is tisztelet tárgyai! Az ember gondolkodik, itél, de ki bizonyos arról, hogy ítélete igazságos? Ki bizonyos arról, hogy az emberek igazságosak, mikor egyedül az Isten vizsgálója az elméknek és szíveknek. Ki láthat más valaki a szív mélyébe, ki nézheti meg a gondolatok tengerét, mint csak Az, ki a legnagyobb a világon. Egyedül Ő legyen ítélő bíró az öngyilkosok felett. Mi pedig tiszteljük tovább is neveiket és kegyelettel ápoljuk emlékeiket a megholtaknak. Sohasse feledjük: „A holtakról vagy jót, vagy semmit.”

Botond.

A iparosok és kereskedők figyelmébe.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelt körök figyelmét arra, hogy a külföldön székelő osztrák-magyar konzulatusokhoz intézett megkereséseink gyorsabb és biztosabb elintézése érdekében kívánatos, hogy a megkereső leveleiket a kereskedelmi és iparkamara vagy a kereskedelmi testületek közvetítésével juttassák az illető konzulatushoz, továbbá észszerű különösen, ha tengeren tuli konzulatushoz intéztetik kérdés, hogy az illető levél másolata a legközelebbi posta alkalmatossággal utánküldessék, miután tengertuli helyekre címzett levelek gyakran veszendőbe mennek, végül, hogy leveleikhez a feleletért járó postavétdíjat esetleg egyenértékű levéljegyekben mellékeljék.

Közgyűlés. A városi köztörvényhatóság rendes közgyűlése f. hó 11-én tartott meg, a tagok élénk részvéte és érdeklődése mellett. A polgármester a közgyűlést pont 9 órakor megnyitván, miután indítványra, hogy a jövő közgyűlésnek augusztus utóljára vagy szeptember elejére való összehívásával az elnökség bizassék meg, egyhangulag elfogadtatott, áttértek a tárgysorozat egyes pontjainak tárgyalására. Mindjárt az első pontnál

kocsiban Brunner Váldemár ült fiatal nevével. — Pár órával ezelőtt esküdtek meg. Önmaguk határozták el, hogy első pihenőjüket ott fogják tartani, ahol először látták egymást.

Vacsora után karöltve sétáltak a kerten keresztül a romok felé, hol Gertrud megmutatá Váldemárnak kalandos sétájának helyeit és azon fensikot, hol a zsebmesző megjelent és kincsét elrabolta, nem tudva persze, ezáltal mily boldogsághoz juttatja az akkor kétségbeesett leánykát.

A szállodába visszatérve, még sokáig álltak az erkélyen, gyönyörködve a csillagos éjszakában. Hallgattak — de sziveik annál többet beszéltek: Váldemár szokott nyugodt természetét egészen levetkezte, látható volt vonásin, egész lényén a nyugtalan félelem, mely zaklatta azon gondolatait is csupán, hogy talán még mindig elrabolhatják drága kincsét, melyet annyi szíváfádalom árán vásárolt meg magának. — Most is odalépett hozzá és átfogva derekát, megindult hangon könyörge: „Édes Gertrudom, kedves kis feleségem, nyugtass meg, üzd el azt a gyöttrő aggodalmat lelkemből, mely ha nem szűnik, betegéd teteszen, még mindig mardos a kétély — hogy hát igazán enyém vagy-e és szeretsz-e oly igazán, minő mértékben én imádlak? — Helyet foglaltak — Gertrud fejét férje vállára hajtá és a valódi érzelem

bensőségteljes hangján susogá: „oh ha szeretlek-e? még kérdeni is lehet? — Váldemár megittasulva ennyi boldogságtól, háladó tekintetét vetett az ezerszeres fényben uszó ég felé — aztán szinte lehajta fejét és égő tekintete elbuvólva mélyedett neje szép szeméibe. Gyönyörködtető képet nyújtott e két kedves lény magasztos szerelmében. — A halvány hold szelíd sugára Váldemár fűrtés fejről tovasiklott, hogy légiy világításában tűntesse fel Gertrud átszellemült arcának varázsteli körvonalait.

A város nyugati része fénytengerben uszott — ott volt az állomás. Váldemár odamutatott, neje fejcsékjét még jobban magához szorítva mondotta: „Ott — ott — egy esztendő előtt kedves pajkos leányka robogott ki leirhatatlan kétségbeesésben egy elveszett tärca és még nagyobb kétségbeesésben egy elvesztett jegy-gyűrű felett — egy kedves babonás lányka, ki az első pillanatban is már úgy megsebezte a szegény tudós szívet, hogy az mindhalálig ki nem gyógyul belőle.

E pillanatban Gertrud feje felett éji lepke repült el: „Hallod a lepkét? — mondá — az éltes urhölgynek tehát mégis igaza volt. Nem hozott-e nekem boldogságot?!” „A tiedet és az enyimet“ felelte Váldemár megindult hangon és még forróbban ölelte!

mely a Nöthig és Spitzer-féle házak megvételéről szökött, több óráig tartó vita keletkezett. A vitában, melyben több igen sikerült és talpraesett beszédet hallottunk, kissé vetek Mendlik Agoston, Egrý, Kiss (ellene), Hammerli, Ráth, dr. Mendl, Dempf, Matros, Károly (ellene), Repics, Förster Béla, Jilly Alajos, Cziriák, Fekete Mihály, Pap József (ellene) és Zsolnay bizottsági tagok. Végre a polgármester néhány szóval a tényállást felderítvén, következtetést a névszerinti szavazás, melynek eredménye, hogy a gazdasági és építészeti szakbizottság, valamint a tanács előterjesztését elfogadta 49, nem fogadta el 15 s így 34 szótöbbséggel kimondott, hogy a város a Nöthig és Spitzer-féle házakat 40.000 frtért megveszi.

Következett a tanács előterjesztése a sörház-utcai iskola építése ügyében. Rövid vita után, melyben a polgármester, Mendlik Agoston, Zsolnay, Förster és Hartl szököttak a tárgyrhoz, elhatározottak, hogy a Herbert-féle telken iskola és egyúttal kisedővő intézet állíttatik fel, egy azonban, hogy az épület minden része egy méterrel kint legyen, illetőleg emeltessék.

A közgyűlésről — melyre még vissza fogunk térni — lapunk zárta miatt, idő és tér hiányában jelenleg többet nem írhatván, csak azt említhük még meg, hogy a tárgysorozat minden pontja (a 13-ik, a köztisztasági szabályrendeletéről szóló kivételével, melynek tárgyalása máskorra halasztott), elintéztetett. Csak azt említhük még meg, hogy a tanácsi javaslat szerint a Kovács Zsigmond vesprémi püspök ő excellenciája által alapított ösztöndíjra Katics István, Czigler Mihály és Rauch János ajánlottak.

Ország-Világ.

Pécs, Péntek Julius 12.

Ausztria.

A morvai és alsó-ausztriai nagybirtokosok s Bécs városának tartománygyűlési választásai az alkotmányhűek részére várakozáson felül kedvezően ütöttek ki. A választások az egyes tartományokban tovább folynak. — Ő felsége a király a polai hajóhad gyakorlatokat megsejmelve, igen elismerő napiparancsot adott ki. — A zárai tartománygyűlés bezárattott. — Egyik lengyel hirlap, a „Dzsenik Poznanski” az osztrák-magyar monarchia alkatrészeivel foglalkozik és — valószínűleg a nyári hévnapok hatása alatt — egy tervet bocsát világgá e sok tagu monarchia újalakítására. Szerinte: Bosznia, Herzegovinát Dalmátiával összekapcsolva, belőlök egy harmadik államtestet kell alkotni, Galicziából, Bukovinából és lengyel Sziléziából egy negyediket, Csehországból, Morvából és Szilézia másik részéből egy ötödiket, Görzből, Gradiskából, a tengerpartból, Krajnából, Styriából és Karinthia egy részéből a hatodikot, Alsó és Felső-Ausztriából, Zalzburgból, Tirolból és Vorarlbergből a hetediket. A nagy tartományalkotók Magyarországot részeivel kegyeskednek sértetlenül fenntartani, de csak akkor, ha terveik ellen nem cselekszünk mert ha igen, akkor Felső-Magyarország, Erdély, Dél-Magyarország s Horvát-Szlavonország elvételük tőlünk. — No csak tessék megpróbálni.

Németország.

A német kormány legközelebb azon véleményének adott kifejezést, hogy jó volna egy konferenciát hívní össze, mely a Kongo vidék ügyeit hozná rendbe. Az érdekeltek nem mutatnak idegenkedést s külö-

nösen Franciaország tanusit előzékenységet, hajlandó lévén a Kongo torkolatát az „Afrikai Társaság” előtt megnyitni.

Franciaország.

A cholera-ról ellentétes hírek keringenek, melyek egyszer a ragály csökkenéséről, majd ismét növekedéséről szólnak. Toulonban a cholera-betegek száma 123. — Páris egészségügyi viszonyai a lehető legjobbak, ámbar — mint bevallják — vizök, különösen egyes külvárosokban, igen kevés. — China ellen Ferry kormányja néhány napig várakozó állást foglal el.

Anglia.

Az aegyiptomi konferencia ügye nem halad előre. A francia meghatalmazottak rámutatnak egyes kormányzati ágakra, hol nagy mérvű megtakarítások lehetségesek, mint például a rendőrségnél, melynek költségvetését az angolok csaknem 2 $\frac{1}{2}$ millióval emelték. — Az angol közvélemény figyelmé legujabban a lordok házára irányult, kik a választási reformról szóló törvényjavaslatot legközelebb nagy szótöbbséggel elvetették.

Románia.

A román kormánykörök eddig csaknem kizárólag a kormányválsággal foglalkoztak. Bratiano Ghika Demeter herczegnék át akarta adni a kormányelnökséget, mint Ghika — egészségi szempontokból — nem fogadott el; ezért s mivel barátai a leghatározottabban kérték, Bratiano maradt, miután előbb a „baloldali” tagjaival, Rosetti, Carp és Majorescu urakkal eredménytelenül értekezett, Részleges kormányválság állt tehát elő, mely egy oldatott meg, hogy Aurelian közoktatásügyi miniszter lemondott, tárczáját átvette Kitzu belügyminiszter, az övét pedig maga Bratiano, hogy a választásokat vezethesse. Hadügyminiszterre Falcojanu nevezett ki.

Portugallia.

Portugallia tengerentuli gyarmatában a guineai partokon négerláadás tört ki. A lázadók elfoglalták az ott horgonyzó „Bareto” ágyunaszádót.

Mexico.

A bélyegadó behozatala miatt öt tartomány fellázadt. Az edigi szövetségi kerület egy tartománynyá alakult, „Valle de Mexico” név alatt mely a köztársaság egyik legkisebb tartománya ugyan, de legazdagabb népességű.

H i r e k.

Eljegyzés. Ladányi Erzsikét Kaposvárott eljegyezte Bosnyák László, megyei árvászeki elnök.

Kis György, országos hírvérfaragónk, vármegyénk szülötte, néhány nap óta Pécsen tartózkodik. Mint értesülünk, egy évig szándékozik városunkban maradni. Ő fogja készíteni az épülő székesegyház számára az apostolok szobrait. Örvendünk e híreknek, mert annak megvalósulása hathatós biztosíték arra nézve, hogy a szobrok valóban mesterművek s egyaránt méltók lesznek egy a mester hírnevéhez, mint a székesegyház díszéhez.

Templomi-festészet. Graits festők a város-templom kupoláját díszítö nagy festményt újra fogja átdolgozni. Az állványok már elkészültek. Kívánjuk, hogy Graits úr fardozásait siker koszorozza.

VI. Casino-estély. A pécsi nemzeti casino-egyesület VI. zene- és táncz-estélye ismét a legszebben sikerült, a mit különben mondanunk sem kellene, mert ma napság már mindenki tudja, hogy a „casino-estély” szó egy jelentőségű a legteljesebb és legfényesebb sikerrel. A bájós vendégek egy kicsit későn kezdtek gyülekezni, vagy talán mi vártuk

őket türelmetlenül s csak nekünk tetszett hosszúnak az idő? Nem voltak ugyan annyian, mint előző szerdán, mindazáltal igen szép számú s előkelő közönség kereste és lelte mulatságát a casino helyiségében. Az első négyest 24 pár tánczolta. A fiatalság fáradságtalan volt; polkát, mazurt négyyszer ujrátánczolt. Kitűnő városi zenekarunk tagjai kezdetben mosolyogtak, majd nagyot nézve fejüket csóválták e — szerintök — telhetetlenségben, de mit tehettek egyebet? Huzták a meddig csak lehetett. Csárdás nem volt. A szép mulatságnak 1 órakor szakadt vége.

Megerősítés. Szvácsek Mihály úr belvárosi tanítói állomásán véglegesen megerősített. Kívánjuk, hogy Szvácsek úr hivatalköreiben buzgóan és sikerrel működjék.

Árvák pénze. Az árvászeknél a múlt hónapban kezelés alatt volt mindenféle értékben összesen 678.716 frt 52 kr., mely összegből kifizettetett 12.707 frt.

Városi adóügyek. Az adófelügyelői jelentés szerint Pécs adóhátraléka 1883. december 31-én volt egyenes adóban 39.550 forint 55 kr. Ehez 1884. január 1-től június 31-ig előíratott 174.747 frt 67 kr. s így lerovandó volt összesen 214.298 frt 22 kr., mely összegből tényleg lefizettetett 133.406 frt 33 kr. (1882 megfelelő idejében 106.358 frt), marad tehát hátralék 1884 első félévé végén 79.312 frt 97 kr. (1882 megfelelő idejében volt 87.815 frt). Látnuk tehát, hogy a jelen félévben az adók jobban befolytak s a hátralék kisebb, mint a múlt év megfelelő idejében, a mi egyrészt az államra nézve igen előnyös, másrészt szép színben tünteti fel a polgárok pontosságát.

A sajtó-ügyekben biráskodó esküdtek névjegyzéke. Érvényes 1884 évi jul. hó 1-től 1885 évi június hó 30-ig. — I. osztály: Meiszner Imre, Náray Gyula m. alszámv. Br. Purczel Béla, Balázs Ödön, dr. Schwarz Frigyes, Ribics Máté, Pleininger Ferencz, Maletter Rudolf, Kovács Mihály gyógyszer. Vogl N. János, Jeszenszky Géza, dr. Kereky Mihály, dr. Bors Emil, Ollé István, Schapringner Zsigmond, Zavaros Péter, Krasznay Mihály, Lauber Rudolf, Grünhuth Ignác, Bodó István, Jilly Alajos, dr. Erreth Lajos, dr. Mendl Lajos, Soósto Gyula, Salamon József, Sillay József, Blauhorn Antal, Fekete Mihály, Gadó (Nagy) József, Pintér József, Mestrics Imre, Fischer Ferencz ügyvéd, Hartl Ferencz, ifj. Horváth Antal ügyvéd, Engeszer Miklós, Br. Skerlecz Károly. — II. osztály. Schneider István, Krausz Simon, Kovácsics József, dr. Kosutányi Ignác, Herbert István, Lechner Gyula, Majorossy Imre, Hamerli János, dr. Daempff Sándor, Förster Béla, dr. Mutschenbacher Viktor, Littke Ferencz, Stern Károly, Kengyel Mór, Kiss József, Blum Gyula, Czuri József, Blauhorn Lajos, Nagy Jenő, Dischka Győző, Kindl Ferencz, Sipőcz István, Erreth Kálmán, Bencez Sándor, ifj. Papp József, Németh József ügyvéd, Gerdenics József, Lill János, Kozári József, dr. Krausz Jenő ügyvéd, Keresz Kálmán, dr. Czirer Elek, Repits Vincze, Preindl Mihály, Rozsits Sándor, Köröszts Imre. — III. osztály. dr. Kohárits Károly, Simonffy János, Saághy Lipót, Littke József, Aidinger János, Mesterházy Károly, Rath Mátyás, Radenich Géza, Kovács Alajos ügyvéd, Vörös Mihály tanár, dr. Ludvig Ferencz, Piller Béla, Decleva Vilmos, Krautzsak János, Kindl József, dr. Schaureck Bódog, Guttmann Joachim, Asztalos János ügyvéd, Fodor Pál

Ügyvéd, Eibach Emil, dr. Trixler Rudolf, Weiler N. János, Szieberth Nándor, Hinka László, Hoffmann Károly, dr. Lukács Adolf, Zsolnay Imre, Gyenes Klétus, Kammermayer István, Haksch Emil, dr. Jóhán Béla, Nendvich Sándor, Vida Károly, Erreth János, Erőssy József ügyvéd, Bedő Károly. — IV. osztály. Forray Iván, Seeh Károly, Szuly János, Kovácsics Antal, Liki János, Feszly György ügyvéd, Perczel Kálmán, Pleiner Lajos, Vécey István távirtd. fő. Csigó János, Weidinger Ferencz, Szucsics Károly, Luzsovcics László, Eizer János, Schönherr Mihály, Zsolnai Vilmos, Heindhoffer József, Sey László, Böhm Bódog, Bartosságh Imre, Szakváry Emil, Bolgár Kálmán, Knapp József, Szeifricz Antal, Grassinger Ágoston, Ruvald Alajos, dr. Krasznay Jenő, Bubreg Antal, Danitz Antal, Lechner Antal, Egry József, Szauder Gusztáv, Ratkovics Ferencz, Vaszary Gyula, Borovics Károly, Németh Gyula.

Magas rangú vendég. Mint értesülünk, sz. kir. Pécs városának legközelebbi vendége lesz. F. hó 15-én délután 5 óra 30 perczkor Edelsheim-Gyulai báró országos főhadparancsnok és lovassági tábornok meg nem határozott ideig való itt tartózkodásra városunkba érkezik.

Közegészségügyünk. Közegészségi állapotaink a most lefolyt félévben kedvezőbbek voltak, mint a mult év megfelelő idejében. A betegedések és halálozások száma csökkent s járvány sem volt. Élve született 520, kik közül 286 fiu, 234 leány; — r. kath. 467, ágostai 14, izraelita 39; — törvényes 438, törvénytelen 82; — iker született 11 esetben. — Házaságra lépett 72 pár. — Meghalt 445, közülük 236 férfi, 209 nő; vallásra nézve r. kath. 407, ágostai 5, helvét hitvallású 8, görög keleti 2, izraelita 23. — 80 éven túl meghalt 21 egyén; legidősebb volt egy 91 éves férfi. — Halva született 40 gyermek, közülük 23 férfi, 17 leány, 28 törvényes, 12 törvénytelen. — 7 éven alól elhaltak közül orvosi segílyben nem részesült 8; azok ellen, kiket ezen mulasztásért felelősség terhelt, a törvényes intézkedés megtétetett. A helybeli három kórházban (a városiban, irgalmasok- és a b.-telepiben) a betegforgalom 31 esettel csökkent. Mig 1883. év első felében összesen 1413 beteg ápolatott, most csak 1382; ezek közül felgyógyult 1009, javulva bocsátott el 136, javulatlanul 14, meghalt 87. Ezen kívül közöltségen a kórházakon kívül 145 egyén gyógyított. Védhímlőoltás sikerrel fogantatosított 347 gyermeken. Minthogy élveszületett 520 és elhalt 445, a születések száma 75 tel mulja felül a halálozásokét; tekintve azonban, hogy a kórházakban elhaltak közül 72 idegen volt, a születések többszámára 147, a mi 1%-nak felel meg. — E számítását véve alapul, Pécsnek csak 1984 körül lenne 60.000-nyi lakósa.

Elhalasztott választás. Az új ipartörvény 175. §-a értelmében az ipartanács minden törvényhatóságban megalkandó, melyben a közigazgatási bizottság titkos szavazattal 2 rendes és 2 póttagot választ. E választásnak f. hó 10-én, csütörtökön kellett volna megtörténnie; de mivel az iparkamara saját részéről még nem választotta meg az ipartanácsba öt megillető tagokat, nehogy esetleg mindkét helyen ugyanazokra essék a választás, a közigazgatási bizottság az ipartanács tagjainak választását elhalasztotta.

Rablétszám. A pécsi kir. ügyészség felügyelete alá tartozó központi börtönökben hiteles kimutatás szerint f. é. Junius 30-án 213 rab volt fogságban, kik közül 17 nő.

Hirtelen halál. Egy Tichi nevű pécsi lakos a napokban lakásán halva találtatott. Halála okáról többfélélt beszélnek. Mondják, hogy az illető, ki nevével mindig czivódott, ittás állapotban ment haza és nejét verni kezdé. Gyermekai anyjok védelmére keltek s állítólag az ő ütései okozták atyjok halálát. A holttestet felbonczolták s az orvos agy szélhűdést állapított meg.

Romlott élelmiszerek. Az elmult félévben hivatalos kimutatás szerint romlott hal 11-szer, higitott tej 12-szer, romlott sertés-hus 2-szer, éretlen gyümölcs 13-szor lön a megejtett vizsgálatok alkalmával kifogásolva, elkobozva s megsemmisítve.

Halálozások. Pécs város területén elhaltak: Nell Mari 3/4 éves jul. 1-én, Gál József 6 napos, Windheim János nagy-nyárádi születésű 67 éves julius 2-án. Dollesits Rozália 1 hónapos, Schwarz Erzsébet 3 napos, Zsifkovics Mari 20 éves julius 4-én. Sudárovits Anna 2 hónapos, Hudatz János 56 éves julius 5-én. Bösenbach Karolina fél éves jul. 6-án.

Magyar alattvalók külföldön. A földmívelés- ipar- és kereskedelemügyi minister 18364. szám alatt körrendeletben tudatja a törvényhatóságokkal, közigazgatási bizottságokkal és kir. erdőfelügyelőségekkel, hogy a magyar alattvalók ellen külföldön elkövetett erdei kihágások miatt bent a hazában sem kiadásnak, sem üldözésnek, sem büntetésnek helye nincsen; ellenben a külföldön elkövetett erdei vétség vagy büntetést miatt a királyi ügyészség emei vádat.

Harkányon a furdővendégek száma julius 9-ig 904 személy, átutazó vendégek száma 3520 személy.

Somssich Pál arczképét a kaposvári gimnaziumban f. évi augusztus hó 4-én leplezik le a kitünő államférfi nevéhez méltó ünnepélyességgel. A beszédeket Tallián Pál és Maár Gyula főjegyző fogják tartani; a plébánia egyik nagytehetségű káplánja, Hock János ódat ír ez alkalomra,

Fornszek Sándor, országgyűlési képviselő úr a szigetvári önkéntes tüzoltó-egyletnek 100 frtot adományozott.

Tanügy. F. hó első napjaiban tartattak meg az zárvizsgák a németbolyi községi eliskolában. A közönség szép számmal jelent meg, érdeklél viseltetvén különösen az egyelőre egy próbaévre vett tanítónok, Csefkó Mária és Hirling Julianna kisasszonyok által elért eredményt iránt. Általában kielégítők is voltak a növendékek feleletai, különösen dicsejérettel emelhetjük ki a magyar nyelv mívelését. Kellemesen meglepett szintén az alsó lányosztályok növendékeinek kézimunkákban jártassága, mi Hirling k. a. érdeme. Csak a felsőbb fiasztályokban volt észrevehető az egy idő óta folytonos tanítóváltozás. Figyelmébe ajánljuk e körülményt az illetékes köröknek ezen most is megürült tanító állomás betöltésénél. Ugyanis ez állásra 14 tanító concurrált, ezekből pedig az iskolaszék, f. hó 6-án tartott ülésében hármat jelölt ki, mint Schmidt Mihály tisztviselő, Fiedler Géza bajmoki és Gurszki János bozsoki tanítókat. Ujabban

pedig negyediknek Bellarda Ferencz zombai tanítót. Továbbá ajánlatott a fent nevezett anitónok állásukban végleges megerősítésére. Jövőre az osztályok ismét egyesitőnk és a tanítónok a 2 alsó, Hohmann úr a 3. és 4. és az ujonnan választandó tanító az 5. és 6. osztályt vezetendik. Az ebbeli véghatározat, valamint a tanítóválasztás is augusztus elején eszközöltetik illetve a m. tanfelügyelőségnek jóváhagyás végett terjesztetik fel. Az úgy fontosságát tekintve, várható és remélhető az illetékes köröktől, hogy intézkedések a tanügynek, ezen fontos tényezőnek idővére legyen.

A budapesti állami közép ipartanoda igazgatósága felhívja mindazon szülöket és gyámokat, a kik gyermekeiket a jövő tanévre a közép-ipartanodaiba kívánják adni, hogy azokat az általuk választandó szakhoz tartozó valamely műhelyben vagy gyárban, az építészeti szakra készülőket pedig építkezésnél helyezték el a nyári szünidőre, mert ezután a felvételnél a gyakorlati előképzettség is mind szigorubbán megkivántatik, Azon tanulók, a kik valamelyik középiskola negyedik osztályának bevégezése után lépnek a közép-ipartanodaiba, jogositva vannak az egy éves önkényességre.

A „Magyarországi központi Fröbel-nögyelet” gyermekkertésznő képző-intézetében az 1884/5 tanévben az előadások folyók év szeptember első napjaiban veszik kezdetüket, miért is mindazok, kik magukat gyermekkertésznőkké kiképezni s ekkép tiszteletre méltó állásra szert tenni ohajtanak, felhivatnak, hogy folyamodványaik f. é. augusztus hó 30-áig az egyet iskolaügyi bizottságának elnökénél, Rosenzweig-Saphir Sarolta úrhölgyönél (lakik Margitsziget, nagy szálloda 238. sz.) vagy pedig Péterfy Sándor úrnál az intézett igazgatójánál (lakik: VII. Damjanich-utca 3. sz.) nyujtsák be. A felvétel feltételei: 1. betöltött 16-ik korév; 2. egészséges testalkat; 3. fedhetlen előélet; 4. gyermekek iránti szeretet; 5. a magyar nyelv birása szóban és írásban; 6. tartoznak négy elemi és két polgári iskolai osztály, esetleg hat elemi osztály bevégezését tanúsító bizonyítvány, és kereszt-, illetőleg születési levél bemutatása mellett, felvételi vizsgának is alávetni magukat. A gyermekkertésznő képző-tanfolyam két évig tart. A növendékek kivétel nélkül díjtalan tanításban részesitettek és a taneszközökkel is az egyet költségén látatnak el, étkezés, ruházat és lakásról maguk gondoskodnak. Együttal közöljük, hogy a jövő tanév elején okleveles tanítónok számára külön tanfolyam nyitattik. Az ezen tanfolyamot hallgatni akaró tanítónok folyó évi szeptember 15-ikéig jelentkezhetnek az elnökségnél.

Csinos tiszteletdíj. Az egy év előtt kitört egyiptomi cholera alkalmából kiküldött cholera-expeditió a német kormányának körülbelül 200,000 márkájába került mely összegből dr. Koch 100,000 márka tiszteletdíját, segédei dr. Fischer és dr. Gaffky egyenként 15,000 márkát, az expeditiót kísérő végység dr. Treseow pedig 5000 márkát kapott.

A világ régisége. Flammarion világhírű francia csillagász érdekesen nyilatkozik a földi élet koráról. Tudvalevőleg a földtan négy geologiai korszakot különböztet meg. Flammarion szerint a jelen — negyedik — korszakot megelőzőleg a harmadik korszak 300,000 évig tartott, a második 1,200,000 évig, az

Először több mint 3 millió évig; összesen tehát körülbelül 4,700,000 év telt el a magassabb fokú állat és növény-fajok keletkezése óta. Ezeket a korszakokat ismét más korszakok előzte meg, mely, a geologiai rétegeket véve tekintetbe, egymaga 5,300,000 évig tarthatott. Ez a 10 millió esztendő képviselheti a földi élet korát. Az a korszak azonban, mely az első élő lény megjelenését megelőzte, jóval tovább tartott, mint az, melyben a fajok egymásra közeledtek. Flammarión úgy véli, hogy földgömbünknek nem kevesebb mint 350 millió év kellett, mire cseppfolyós állapotból szilárd állapotba és 2000 melegségi fokról 200-ra szállott le.

Közgazdaság.

Magyarország áruforgalma 1883-ban.

Az áruforgalmi statisztikai hivatal legközelebb megjelent évi kimutatása szerint áruforgalmunk összes eredménye volt a behozatalnál 471,701 (153,970) darab, 13,668,923 (12,461,084) métermáza súlyban, 475,830,568 forint értékben, a kivitelnél 41,475,542 (11,118,051) darab, 28,651,655 (29,502,442) métermáza súlyban, 454,578,278 frt értékben. (A bekerített számok az 1882-ik év megfelelő adatait mutatják.) E szerint behozatalunk — sajnos — több volt 21,252,290 frttal. Ha pedig tekintetbe vesszük, hogy e kimutatásban a postai forgalom nem foglalatik, ugy a behozatal rovata még kedvezőlenebb eredményt tüntet fel. Ki kell jelentenünk, hogy e kimutatás reánk igen kellemetlenül hatott s velünk együtt bizonyára minden magyarra, ki hazánk nemzetgazdasági állapotait figyelemmel kíséri, annival inkább hatott pedig kellemetlenebbül, mert eddig — a kimutatások szerint — Magyarország a világgazdaságban aktív államként szerepelt, mint a mely többet ad el, mint a mennyit külföldről vásárol.

Azonban nem kell kétségbe esnünk; az állami kedvezmények mellett és következtében a naponként keletkező gyárak reménylenünk engedik, hogy — különösen, ha nem szaladunk minden kicsis égett külföldre — rövid idő alatt forgalmunk tevőleges lesz. Hogy olvasóink láthassák, mily anyagokért mily óriási összegek vándorolnak ki hazánkból külföldre, ide jegyzünk néhány behozatalunkra vonatkozó adatot azon tárgyakról, melyekből behozatalunk felülmulja kivitelünket.

Behozatott:

	mill. frt ért.-ben.
Gyarmatárú	7-79
Fűszerek	0-59
Déligyümölcs	1-44
Cukor	13-08
Zsíros olajok	3-25
Eledelek	4-74
Gyógy- és illatszerek	0-87
Mézgák és gyanták	0-85
Ásvány-olajok, barnaszén és palakókátrány	9-84
Pamut, pamutfonal, pamutárú	107-67
Len, kender s más fonóanyagok, fonalak és árúk	36-15
Gyapju, gyapjufonal és árú	67-70
Selyem és selyemárúk	6-17
Ruházat, fehérnemű, pipereárú	20-55
Képfőtő, szitakötőárúk	0-46
Papíros és papírosárúk	4-89
Kaucuk, guttapercha, viaszos-vászón	1-31
Bőr és bőr árúk	25-08
Szűcsárúk	2-14
Fa- és csontárúk	8-08
Üvegárúk	2-37
Kőárúk	2-47
Agyárúk	2-63
Vasárúk	19-59
Nemtelen fémárúk	2-64

Gépek és géprészek	11-18
Kocsik és hajók	0-72
Nemes fémek	2-06
Mű és hangszerek, órák, apróárúk	6-69
Konyhasó	0-97
Vegyészeti segédanyagok	3-54
árúk, gyógyító, festő és illatszerek	3-16
Gyertya és szappan	1-99
Gyújtószerek	0-56
Irodalmi és műtárgyak	8-24

Közlöttük ez adatokat, melyek iparunk és kereskedelmünk összes sebeit feltárják. Vajha fogyasztóink, iparosaink és gyárosaink okulnának belőlök.

A budapesti közraktárak és az Elevator.

Közele három éve, hogy a Magyar leszámítoló és pénzváltó bank átvette Budapest fővárosától a közraktárakat és a közraktári üzletet nagy szabáslag megindította.

Széles alakra fektetett, szolid vállalatok természetű, hogy lassan de biztosan fejlődjenek.

A közraktári intézmény Magyarországon egész új dolog és előre lehetett látni, hogy épp oly küzdelme lesz a kezdet nehézségeivel, mint mindennek, a mi tért foglalni készül.

A kezdet nehézségei csakugyan több irányban nyilatkoztak s a vállalat életerőségének köszönhető, hogy azokat nemcsak legyőzte, de oly alapot vetett magának, melyen a fokozatos fejlődés biztosítható van.

A fővárosi közraktárakban ma háromszor nagyobb a forgalom mint az előző években s a beraktározók közt Magyarország leggazdagabb nagyirtokosai ép úgy szerepelnek, mint a kisebb termelők, a jómódu közepes tály és a kereskedővilág. A közraktári üzlet a Magyar leszámítoló és pénzváltó bank áruosztálya ntján előleg és bizományi üzlettel van összekötve, három egymásba kapcsolódó és egymással kiegészítő üzlet, mely megbecsülhetetlen előnyöket képes nyújtani.

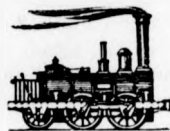
Az olcsó kamatu előleg-nyújtás különösen a termelőre nézve valóságos oltalom, mely megóvjja érdekeit a gyakran erőszakos körülmények nyomásával szemben. S ehhez járul kényelem, hogy a leszámítoló bank áruosztálya a legjobb áron adja el bizományilag a terményt, mely már előleget nyújtott.

Ezeket az előnyöket szélesebb körben tudomásra juttatni a hírlapirodalom kötelessége s hazafias kötelességét velünk teljesíteni olvasóinkkal szemben, ha a Magyar leszámítoló bank mai birtományára külön is felhívjuk becses figyelmét. Az Elevator üzembe tétele maga oly esemény, mely önálló méltatást érdemelne. Ezuttal csak annyit említenünk, hogy e vasból készült hatalmas épület, melynél imponzáns sehol sincs s mely a királynak is legutolsó látogatása alkalmával annyira megnyerte tetszését, hogy a legbizalmasabb szavakban adott kifejezést elismerésének, nagy reformot van hivatva végrehajtani magyar gabnakereskedésben. Mert csak idő kérdése, hogy a gabna-eladás typosok szerint történjék itt is, mint Amerikában. Erre kiváló alkalmat nyújt az Elevator szerkezeti beosztása, mely több ezer m.-máza befogadásu tartályokkal rendelkezik, a hová a hasonnemű gabnanemek egész könnyűséggel oszthatók be. S e reform nagy lendületet fog adni a gabna forgalomnak, különösen az export szempontjából, mely az Elevatorban valóságos tápcsatornákat fog találni. És hogy ez az árúk kedvezőbb csoportulását is maga után vonja, az a dolog természetében fekszik.

Beküldetett. A „Pester mediz. Presse“ írja, a legközönségesebb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb és legjelentéktelenebb hurutnál egy kellemes szert használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle pastillák és cizla kitünőnek

bizonyultak, a mennyiben a köhögési ingeret eltávolítják, előidézik a nyálka vetést és nem idéznek gyomorsavat. Egy eredeti doboz ára 25 kr., 50 krajczár.

Gyomorba ellen Egger fia gyógycukor-gyárosnak sikerült kellemes ízű pastillákat készíteni, melyek emésztés hiány, görvély, halványosság, ismétlődő főfájás s vese kóbetegségek ellen igen meglepő jó hatással bírnak. Egy eredeti doboz ára utasítással együtt városunkban raktáron 30 kr.

MENETREND.

A Budapest-pécsi vasut.

Nappali vonatok:

Pécsről indul	11 ó. 05 p. d. e.
Budapestre érkezik	8 ó. 18 p. este.
Budapestről indul	8 ó. 15 p. reggel.
Pécsre érkezik	5 ó. 35 p. este.

Éjjeli vonatok:

Pécsről indul	6 ó. 10 p. este.
Budapestre érkezik	6 ó. 20 p. reggel.
Budapestről indul	7 ó. 45 p. este.
Pécsre érkezik	9 ó. 37 p. d. e.

A Mohács és Pécs közli vasuton.

Mohácsról Pécs felé indul reggel 5 óra 15 perc.	d. e. 10 órakor.
	d. u. 3 „ 15 „
Pécsről Mohácsra indul reggel 6 óra 10 perc.	d. e. 11 „ 17 „
	este 7 „ 37 „

A személyszállító- és postahajók a Dunán következőleg közlekednek:

Személyhajók:

Budapestről Mohácsra naponta déli 12 órakor.
Mohácsról Budapestre naponta 1 órakor déliben.

Postahajók:

Budapestről Mohácsra naponta esti 11 órakor.
Mohácsról Zimonyba naponta 8 óra 15 perc. regg.
Mohácsról Orsovára — Galaczra szerdán, pénteken és vasárnap 8 óra 15 p. reggel.
Mohácsról Budapestre naponta 2 órakor reggel.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos

Fekete Mihály.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

Van szerencsém a tisztelt közönség tudomására hozni, hogy a tulajdonomat képező malom-utca 16-ik számú házamban eddig házfelügyelőségi minőségben alkalmazásban volt Kohn Lajos ur ezen hivataláról lemondott és a házfelügyelői teendőket Szlovák Mór urat, Siklósi-utca 7-ik szám, biztam meg, hol is házamban néhány kiadandó lakás is meg tudható.

Teljes tisztelettel

FISCHER SAMUEL,
háztulajdonos.

* E rovatban foglaltakért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések utau, melyek a hirdető-félnek külön lakoziméval is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beklüditik.

Ferencziek-utcában 28-ik számú ház szabad kézből eladó. Bővebb tudósítást a kiadóhivatalban.

Egy öt év óta játszott jó karban levő **gordonka** 15 frttért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

Végzett jogász ügyvéd mellett keres alkalmazást Pécsert vagy másutt. 725

Egy lakás három szoba s konyhából mellékhelyiségekkel azonnal igen olcsón bérebevehető. A kiadó ad értesítést. 665

Kerestetik egy tevékeny fiatal ember, a ki magát helybeli ügynöknek akarja kiképezni, egy jól bevezetett házi czikk eladására, csekély fizetést és magas jutalékot (Proviziót) szerezhet. Bővebbet a lap kiadóhivatalában. 702

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városi köz közel, a szigeti ország-ut alatt jutányos áron eladó, vagy **haszonbérbe** vehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

H I R D E T É S E K .

Somogyi kőszén.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az elismert legjobb minőségű KOCH FERENCZ-féle somogy-bányai kőszén pontos házhoz szállításának megkönnyítése céljából a következő üzlethelyiségekben eszközölhetők a megrendelések;

Szigeti külváros:

Präger János vegyeskereskedőnél országút 80. szám
Böhm C. F. „Magyar Koroná”-hoz.
Schneider Károly Árpád-utca 39. szám.
Koch-féle kőszén-raktár siklósi országút 12. sz.

Budai külváros:

Lill János sörfőzde-utca 63. sz., a Scholz-féle sörösarnok mellett.
Böhm Ferdinand a „7 fejedelem” épületében.
Razgha Rezső pályá-utca 61. szám.

Belváros:

Steinberger J. Nepomuk-utca 21. sz., a főpostával szemben, és az alulirotnál.

A megrendelések az azt követő napon a legpontosabban eszközöltetnek.

Á r a k:

Rostált darabszén métermázsája 0-88 frt, azaz 5 kosár 2-20 frt.
Kézzel válogatott darabszén 1-00 „ „ 5 „ 2-50 „

Kiváló tisztelettel maradtam

Kindl Ferencz.

Nepomuk-utca 33-ik szám

Legdivatosabbizléses s elegans kivitelben.

kiváló bécsi munkakerőkkel

Az igen tisztelt
hölgyvilágnak.

Alulírott női divattermében, központitakarékpénztár épület I-ső emelet, minden eszakra vágó megrendelések, ugymint menyasszonyi **kelengyék, bál- és más alkalmi toilettek** a legegansabban, izlésebben s legolcsóbban kivitetnek.

Kész ruhák szállítása is átvétetik s kívánatra **ruhaszővet minták** szolgálatra állanak.

Kiváló tisztelettel

Wallerstein Paulina.

672

Árverési hirdetmény.

Alulírt község birája által ezennel közhírré tétetik, miszerint **Czún község** tulajdonát képező

korcsmáltatási jog, korcsma-épület és kert, valamint két darab szarvas marha tartás

és egyéb javadalmak 1885-ik év január hó 1-től kezdve egész 1887-ik év december hó 31-ig nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni, az árverés Czún községben a bíró házánál f. é. július hó 20-án délutáni 3 órakor fog megtartatni, melyre az árverezni kívánók 10% bántapénz letétele mellett ezennel meghivatnak.

Az árverési feltételeket Czún községben a bíró házánál az árverés napjáig megtekinthetik.

Kelt Czúnban, 1884. július hó 6-án,

Németh Alajos,
körjegyző.

Györkö György,
bíró.

746

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.
Erdem-éremmel kitüntetett
SCHULHOF KAROLY ROBERT,
Manchesteri lakos által feltalált

és
osztrák császári kizárólagos magyar kir. szabadalmát nyert

SZOPIANA-SZAJSZSZ.

Hatása:

1. Szopiana-szajszsz a száj- és orr-üregnek (olvas vagy mifogok, dohányzás vagy bármely más okból eredő) minden bűzét nyomtatannal eltávolítja.
2. Erősíti a petyhűt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, megátolja a fogók képződését, védi a fogakat zomizástól és óv a fogfájás ellen.
3. A száj- és orrüreg mindennemű szulós (koronitikus) bántalmait gyógyítja, átűti és piroslítja a foghúst és edzi a nyakharlyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog husa pár cseppvizzel nem elegyített szájszszszel megmadvitetik.
5. Diphteritis és más torokbajoknál igen sikeres gargalizáló szer.

Ára kicsinyben egy üvegnek 1 frt 25 kr. o. é

Raktárak: **Sipőcs István** gyógyszerésznél Pécsert, **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben** és minden nagyobb vidéki gyógyszerárban **Biró János** gyógyszerész úrnál **Kolozsvárott.**

Főraktár:

Dr. Schullhof Adolf
urnál Pécsert.

Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől előmutatottak.

Árverési hirdetés.

Özv. Gyurka Istvánné végrehajthatóknak özv. Szabó János örököségi végrehajtást szenvedő elleni 79 frt 80 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében.

1. Az 1884. évi Julius hó 19. napján d. e. 10 orakor Kis-Harsányban a község házánál megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsátatnak, a pécsi kir. törvényszék területén lévő Kis-Harsány községben fekvő a kisharsányi 63-iksz. tjkvben felvett 1284., 1534., 1583., 2585, 2659. hszsz. szőlőnek Szabó Jánost illető $\frac{1}{4}$ részére 239 frt., a kis-harsányi 739. sz. tjkvben $\frac{1}{4}$ részben végrehajtott szenvedő Szabó János, $\frac{3}{4}$ részben Gyurko István és neje Abraham Erzsébet tulajdonul felvett 69 hszsz. 59 sz. ház 160 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 23 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt a m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismernévyt átszolgáltatni.

4. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 2 hónap alatt, az utolsó részt ugyanazon naptól számítandó 4 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az 1881. évi november 6-án 39425/I. M. sz. alatt kelt rendeletben előírt módon a pécsi kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

5. Vevő köteles az ingatlant becsülni és az árverés napját követőleg esedékes adókat és átruházási illetéket viselni.

6. A kis-harsányi 63. sz. tjkvben C. 2. alatt Gyurka Istvánné Bardos Rebeka javára, a kis-harsányi 739. sz. tjkvben C. 2. alatt Gyurka Istvánné Bardos Rebeka C. 3. alatt Gyurka Andrásné Kerkes Borbála javára bekebelezett szolgálmányok az árverés által nem érintetik.

A vevő azt tűrni és viselni köteles.

7. Vevő a megvett ingatlanok birtokába csakis az árverés jogere emelkedése után lép és annak haszna ezen naptól öt illeti.

8. A vevőnek a vételi bizonyítvány az 1881. LX. t. cz. intézkedései értelmében csak az esetben fog kiadatni. ha az árverés napjától számított 15 nap alatt az idézett törvénycikk 187. §-a intézkedésének megfelelő utó ajánlat nem tétetik.

9. A tulajdonjognak vevő javára bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

10. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének a kitűzött időben eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanra az érdekelte felek bármelyikének kérelme következtében az 1881. LX. t. cz. 185. §-a szerint vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1884. évi mártius hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta

Brodszky Béla,
kir. törvszéki jegyző.

748

Magyar leszámítoló és pénzváltó bank.

Az aratási évad alkalmával ajánljuk a t. cz. termelők és kereskedők figyelmébe: több mint 400 ezer métermáza befogadási képességgel bíró

központi telepünket Budapesten.

Hat raktári épület és egy nagy gabna Elevator áll készen termények és árak beraktározására, kezelésére, kiraktározására vagy tovább küldésére a legjutányosabb díjak mellett.

Ajánlunk olesó kamatláb mellett előleget a beraktározott, sőt már a cziműnkre feladott terményekre.

Elvállaljuk a ránk bízott termények bizományában való eladását akár a vidéki állomásokról, akár pedig raktárainkból. Ajánljuk továbbá teljesen felszerelt raktárainkat Szegeden, Barcsan és Temesvárt.

Vasuti és gőzhajózási vállalatok részéről fönt elsorolt vállalatainak kiváló kedvezményekkel bírnak.

Magyar leszámítoló és pénzváltó bank BUDAPESTEN.

Fehér-ló szálloda Budapesten.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a főváros legélénkebb részén a nemzeti és népszínház között a keresési uton fekvő

„Fehér lóhoz“ czimzett szállodámat

a második emelettel kibővítettem, úgy a mai igényeknek megfelelőleg újonnan átalakítottam és berendeztem, nemkülönben éttermemben ugyancsak a mai igényeknek megfelelőleg valódi magyar ételekkel és italokkal szolgálók a n. é. közönségnek.

Egyuttal a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom, hogy a legnagyobb kényelem és a legpontosabb kiszolgálás mellett a szobai árjegyzék a lehető legolcsóbb.

A midőn az eddig minden oldalról tanúsított bizalmat megköszöném, a jövőre nézve ugyanazon bizalmat fentartani, úgy a támogatást az előzékenység és pontosság által kiérdemelni igyekeztem.

Teljes tisztelettel

Walter Ferencz
szálloda tulajdonos.

Az egyesült gazdasági gépgyárak

ezelött
EPPLÉ ÉS BUXBAUM
Augsburg, Sonthofen, Wels-ode

Bécs II. Praterstrasse 50

ajánlják elismert kitűnő minőségű gépműveiket mint:
Szecekvágók (Bentall), kukoricza morzsolók, daráló malmok, repavágók, sor- és szörva-velőgépek, Turris szénagryítók, Perry szénfőrtők, Baker és Baker-féle rosták, Triebort, szavatvány, stb. stb. legjobb és tartós kiállításban jutányos árak mellett.

Mindenféle járgány fekvő, oszlop, szállitható **Közzettők** mikorokkal, homlok- vagy kúp-kerekekkel, állványon.
Közzettők vas- és fém-
származékkal és rostával.
Tisztító **cséplőgépek** járgány hajtására.
Gőzcséplőgépek szegés- és sinus dobbal.
Gőzmozgonyok fekvő- és álló kazánal.

Catalogusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Közzettőknek jutalek.